

ima za posledico zelo šibko splošno znanje, nespoštovanje učenja in truda ter poudarjanje uspeha ne glede na sredstva, kar pogosto spodbuja surovo tekmovalnost med učenci. Ključni problem današnjega šolstva pa je motivacija učencev ter vzdrževanje discipline v razredih zaradi povečane agresivnosti otrok in njihove nezmožnosti upoštevanja pravil in norm.

Kovač Šebartova (2002) izpostavi vpetost sprememb šolskega sistema v reprodukcijo družbenih razmerij, ki ustrezajo interesom potrošniške družbe. V današnji družbeni kapitalistični sferi dela so uspešni ti isti posamezniki, ki so sposobni »/.../ delati v naglo spreminjajočem se okolju, pravila morajo znati prej postaviti, kot jih slepo ubogati, in sposobni morajo biti delati v projektnih skupinah, pri čemer morajo imeti enako 'osebnostno kemijo' kot drugi člani organizacije« (Kovač Šebart, 2002: 225). V skladu s temi zahtevami se spreminja tudi delo v šoli, saj se vse bolj favorizira medsebojno komunikacijo, sposobnost pogajanja ter skupinsko delo. Druga ključna točka, ki posredno vpliva na ohranjanje kapitalističnih razmerij potrošniške družbe, je vztrajanje na »neboleči edukaciji«, edukaciji brez napetosti in konfliktov, na negovanju »komercializirane prijaznosti«. Le permissivna edukacija, temelječa na omogočanju čim večjega ugodja, lahko ustreza narcisističnemu libidinalnemu ustroju posameznika potrošniškega kapitalizma. »Kar nekaj znakov namreč kaže (na to kažejo tudi dogajanja ob nastajanju zasnove devetletne osnovne šole), da začenja v našem prostoru zasedati osrednje mesto narcisistični vzgojno-socializacijski model. Elementi tega vse bolj prepredajo vsebino, ki opisuje in daje navodila za vzgojo v družini in ustvarja tudi šolsko filozofijo.« (Ibid.: 232) Kroflič (1997) izpostavi, da pedagoški praktiki v današnji šoli prepoznavajo vse več patoloških narcisov, s katerimi ne morejo delati po klasičnih šolskih načelih. Zato meni, da je nujno ubrati drugačen, nerepresiven način dela z njimi, saj »/.../ patološkega narcisa vnaprej izdelani sistem simbolnega okvira šole preprosto ne pritegne več, ker mu v primarni družinski socializaciji nismo uspeli ponotranjiti niti instance simbolnega Zakona niti 'slepe ubogljivosti', ki je v partiarhalni vzgoji izhajala iz strahu pred kaznijo« (Kroflič, 1997: 286). Hkrati opozori, da bodo te »permissivne« težnje v vzgoji lahko uspele le, če bodo presegle poenostavljene poskuse utemeljevanja vzgoje zgolj na otrokovem ugodju, na katerem temeljijo prevladujoče permissivne vzgojne tehnike. »Otroku prijazna šola« izvirajoč iz Rousseaujeve vere v dobro naravo otroka ter poudarjanja, da so nagrade (pozitivne podkrepitve) učinkovitejše od negativnih kazni, namreč tvega, da se bo ujela v neobvladljivo zanko anarhije in posledično spet resigni-